

mærke kulant og konciliant ud fra den Grundbetragtning, at det er Danmark, der har Højhedsretten, og at dette Grundlag anerkendes af Norge, saaledes at det bliver en politisk Generøsitetsakt i det nordiske Fællesskabs og Samarbejdes Interesse og ikke bliver en Indrømmelse, om hvilken man ikke kan sige, at den er sket af Danmarks frie Magtfuldkommenhed, men om hvilken Nordmændene kan hævde, at den er sket, fordi Danmark anerkender Tvivlsomheden af sin Højhedsret over Østgrønland.

Jeg vil henstille til de Konservative at søge det Synspunkt gennemført, som det ærede Medlem Hr. Pürschel gjorde sig til Talsmand for: det er forstaaeligt, at man ønsker en Traktat i dette Spørgsmaal, men vi ønsker ikke den Traktat, der her er lagt paa Rigsdagens Bord. En Overenskomst har sin Rimelighed, men det maa være en Overenskomst af et andet Indhold end den, der her er Tale om, og jeg ser ikke, hvorledes det skulde være muligt at naa til en Overenskomst med et andet Indhold end den foreliggende paa nogen anden Maade end ved at gaa Rettens Vej, enten gennem Folkeforbundsraadet eller gennem den internationale Domstol. Det er jo ikke blot et Spørgsmaal om Danmarks Hævdelse af sin egen Ret, det er ikke blot et Udslag af Proceslyst som hos den trættekære Bonde, der altid anlægger Processer om ligegyldige Sager. Det er berettiget i en Sag som denne at hævde, hvad den store tyske Jurist Jhering har skrevet i sit berømte Skrift: Kampen om Retten: „Wer sein Recht behauptet, verteidigt *das* Recht.“ Det er det, som netop er Danmarks og Norges fælles Ønske: at befordre Retsideen i Samkvemmet mellem Nationerne, og det sker ved, at den enkelte Stat, naar dens Ret er oplagt og soleklar, staar fast paa sin Ret. Derved befordres ikke alene dens Ret, men derved befordres ogsaa Retsideen i Samkvemmet mellem Staterne, derved forsvares Retstanken, som de nordiske Lande ønsker fremmet saa stærkt som muligt i Forholdet mellem Nationerne.

Alle Grunde taler altsaa for det berettigede i at gaa denne Vej: ad den internationale Domstol, og det synes mig mærkeligt, at det politiske Parti, som i gamle Dage anvendte det bekendte Udtryk: Gaa aldrig paa Akkord med Uretten, nu saa glad og saa let, som den tidligere Statsminister gør det, kan gaa med til en Overenskomst af denne Art, som er en saa oplagt Akkord med Uretten. Lad os kun

faa en Akkord med Norge, lad os faa en politisk Akkord med Norge, men lad os ikke gaa paa Akkord med Uretten, lad os ikke gaa paa Akkord paa en saadan Maade, at det er uværdigt for den danske Nationalbevidsthed, og paa en Maade, som i Virkeligheden slet ikke er nødvendigt ud fra danske statspolitiske Interesser.

Axel Møller: Det er nogle enkelte Udtalelser om den foreliggende Traktats folkeretlige Side, jeg gerne vil have Lejlighed til at gøre. De, som har læst Forhandlingerne i det norske Storting, vil have lagt Mærke til, at hvad der der offentlig er sagt, er meget lidt, idet den virkelige Debat er foregaaet i de lukkede Møder. Der er dog, som ogsaa fremhævet fra forskellige Sider, under de offentlige Forhandlinger sagt tilstrækkeligt til, at vi herhjemme kan se, at vi ikke kan vente ved denne Overenskomst at faa en endelig Ordning af vort Forhold til Norge, men at vi i Virkeligheden kun staar ved Begyndelsen. Derfor bør ogsaa den danske Rigsdag gennem Forhandlinger og gennem Undersøgelser i Udvalget komme til fuld Klarhed over ogsaa de folkeretlige Konsekvenser, som en Vedtagelse uden Ændring fra dansk Side af den foreliggende Overenskomst vil kunne faa.

Uden at sige for meget tør jeg sikkert paastaa, at ingen juridisk Domstol i Verden vilde anerkende de norske Krav paa Grønland; de Argumenter, der fra norsk Side anføres for, at Norge nu har Ret til nogen Del af Grønland, vil ganske sikkert ikke kunne holde for nogen juridisk Prøvelse. Men et andet Spørgsmaal end dette om Norges saakaldte historiske Ret til Grønland er Spørgsmaalet, om nogen Del af Grønland vil kunne betragtes som et Ingenmandsland. Det hævdes jo fra norsk Side, medens vi fra vor Side lige saa enigt og bestemt — og det gælder jo alle Partier i denne Sal — hævder det modsatte Synspunkt, at Danmark har Suverænetet over hele Grønland.

Jeg er ogsaa enig med flere af de foregaaende Talere i, at vort Standpunkt i Suverænetetsspørgsmaalet er stærkt i Øjeblikket, men det er dog ikke af en saadan Beskaffenhed, at vi uden Fare kan gaa med til at svække vor Stilling paa dette Punkt; og der mener jeg — som det ogsaa er fremhævet fra flere Sider, bl. a. af mit Partis ærede Ordfører og af det ærede Medlem Hr. Zahle —, at vi let vil komme til at svække vor Stilling i Suverænetetsspørgsmaalet ved at vedtage denne Trak-